

Ювілеї

КЛІНІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

<https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/kl-stomat>

УДК 61(477)(092)+[378.6.093.5:616.314](477.411)(092)

DOI 10.11603/2311-9624.2021.4.12793

©Н. В. Біденко, О. І. Остапко

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

e-mail: f.dental@nmu.ua

Натхненний шлях педагога, науковця, лікаря. До ювілею професора Хоменко Лариси Олександрівни

ІНФОРМАЦІЯ

Надійшла до редакції/Received:
05.11.2021 р.

Ключові слова: дитяча стоматологія; професор Л. О. Хоменко; Національний медичний університет; стоматологічна освіта.

АНОТАЦІЯ

Резюме. Стисло представлено трудовий і науковий шлях професора Л. О. Хоменко, першої завідувачки кафедри дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, заслуженого діяча науки і техніки України. Професор Л. О. Хоменко зробила великий внесок у становлення і розвиток дитячої стоматології в Україні.

Наприкінці січня святкує видатний ювілей доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України **Хоменко Лариса Олександрівна**.

Після закінчення з відзнакою у 1959 р. стоматологічного факультету Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця, з 1961 до 1964 р. вона навчалася в аспірантурі при кафедрі терапевтичної стоматології цього ж інституту. Лариса Олександрівна – учениця професорів

Ісака Йосиповича Новика та Миколи Федоровича Данилевського. У 1964 р. успішно захистила кандидатську, а в 1980 р. – докторську дисертацію на тему «Ферменти протеолізу та їх інгібітори в патогенезі, діагностиці і лікуванні захворювань пародонта». Вона вперше в Україні довела роль ферментів протеолізу та їх інгібіторів патогенезі й лікуванні запально-деструктивних хвороб пародонта.

З 1964 до 1982 р. Лариса Олександрівна пройшла шлях від асистента до професора кафедри терапевтичної стоматології Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця. У 1989 р. професор Л. О. Хоменко очолила вперше створену кафедру дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань Київського медичного університету імені О. О. Богомольця, якою керувала до 2016 р. Відтоді розпочався якісно новий етап викладання терапевтичної стоматології дитячого віку і профілактики стоматологічних захворювань.

Професор Хоменко Лариса Олександрівна – досвідчений викладач і методист. З 1998 р. кафедра була опорною в Україні з методики викладання терапевтичної стоматології дитячого віку та пропедевтики дитячої терапев-

тичної стоматології. У 1999 р. за редакцією професора Л. О. Хоменко вперше за останні 40 років у країні було видано україномовний підручник для медичних вузів «Терапевтична стоматологія дитячого віку», що був нагороджений премією МОЗ України. У 2007 р. вийшов з друку підручник «Детская терапевтическая стоматология» російською мовою, в 2010 р. – його друге перероблене й доповнене видання. У 2012 р. підручник було видано англійською мовою. У 2011 р. побачив світ новий україномовний підручник «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології», який згодом було видано й російською мовою. За редакцією професора Л. О. Хоменко видано низку навчальних посібників для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації: «Стоматологічна профілактика у дітей», «Композиційні матеріали в терапевтичній стоматології», «Стеклоіономерные цементы и их применение в стоматологии», «Практическая эндодонтия», «Современные средства экзогенной профилактики», «Клинико-рентгенологическая диагностика заболеваний зубов и пародонта у детей и подростков», «Практическая эндодонтия», «Профилактика стоматологических заболеваний», написано розділи з дитячої терапевтичної стоматології до монографії, виданої за редакцією професора П. С. Мощича «Медицина дитинства», а також до підручника «Основи стоматології для студентів лікувального факультету» за редакцією чл.-кор. НАМН України, проф. В. О. Маланчука. Підручники та навчальні посібники, створені за редакцією професора Л. О. Хоменко, неодноразово перевидавались і активно використовувались в навчальному процесі як в Україні, так й у інших пострадянських країнах.

Кожного року колектив кафедри, як опорної, під керівництвом проф. Л. О. Хоменко проводив методичні наради із завідувачами кафедр стоматології дитячого віку інших медичних вузів України, присвячені питанням обговорення навчальних планів та програм, удосконалення викладання дисциплін.

Професор Лариса Олександрівна Хоменко – талановитий науковець і мудрий наставник.

Наукові дослідження, які виконували співробітники кафедри під її керівництвом, присвячені широкому колу питань. Це й наукове обґрунтування первинної профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей, які постійно мешкають в екологічно несприятливих регіонах України, зокрема в умовах постійного впливу малих доз радіації; вивчення питань патогенезу, особливостей клінічних проявів, лікування і профілактики карієсу зубів у дітей раннього віку; розробка питань стоматологічної профілактики і лікування карієсу зубів, захворювань тканин пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей, обтяжених загальносоматичними захворюваннями. Пріоритетність виконаних досліджень підтверджена понад 50 патентами і 1500 друкованими працями. Під керівництвом Л. О. Хоменко захищено 11 докторських та 35 кандидатських дисертацій.

Професор Лариса Олександрівна Хоменко – видатний організатор. У 2007 р. за її ініціати-ви було створено Українську асоціацію профілактичної та дитячої стоматології (УАПДС), президентом якої її було обрано. З 2010 р. Асоціація входить до складу Міжнародної асоціації дитячої стоматології (IAPD).

Проф. Л. О. Хоменко протягом багатьох років була головним позаштатним спеціалістом із дитячої стоматології МОЗ України, приділяючи багато уваги питанням організації та впровадження первинної профілактики стоматологічних захворювань у дітей України. Вона була ініціатором створення та співавтором Державної програми профілактики і лікування стоматологічних захворювань, затвердженої Указом Президента України у 2002 р. Майже 10 років Л. О. Хоменко була координатором Шкільної освітньої програми, яку проводила Асоціація стоматологів України за сприяння компанії «Проктор енд Гембл» в усіх областях України. Програмою було охоплено понад півмільйона школярів 1–2 класів.

Професор Лариса Олександрівна Хоменко – досвідчений педагог, талановитий лектор, видатний учений, мудрий керівник. Разом з тим, вона – щира, добропорядна, чуйна людина і чарівна жінка.

*Спільнота стоматологічного факультету
Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця*

©N. V. Bidenko, O. I. Ostapko

O. Bohomolets National Medical University

Inspirational path of a teacher, scientist, doctor. To the anniversary of Professor Larysa Khomenko

Summary. The labor and scientific path of Professor LO Khomenko, the first head of the Department of Pediatric and Preventive Dentistry of the Bogomolets National Medical University, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, is briefly presented. Professor LO Khomenko has made a great contribution to the formation and development of pediatric dentistry in Ukraine.

Key words: Pediatric dentistry; professor L. O. Khomenko; Bogomolets National Medical University; stomatological education.